Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 114 (10.497). Львів, вівторок 26. травня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.

Конто почт. щад. 142.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Гол. Редактор приймає від 1—2 год. пополуд. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 7 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Вавель і Кремль.

З початком XVI ст. на північному сході Европи зарисувалися два політичні організми: польський і московський. Вавель і Кремль становили два осередки двох могутностей. Між ними простягалися величезні простори, які обі держави вважали під політичним оглядом за res nullius. Це була Русь (Україна і Білорусь), яка на широких розстайних шляхах Европи й Азії під напором варварського сходу і загребущого заходу не вспіла зорганізуватися в трівкий державний організм. Сильні історичні потрясення здержали розвиток української державної могутности (Київської й галицько-володимирської держави), щоб опісля перетворити її в добичу й терен наживи сусідів. Білорусь по суті ніколи не становила окремого й суцільного державного організму. Вона вічно вагалася політично між Києвом, Москвою і Вильном.

Литовсько-руська держава довгий час становила мішну запору між Польщею і Москвою. Ліквідація цеї держави дала змогу Польщі й Москві ввійти в безпосередній звязок. Польща перевела ліквідацію цеї українсько-білоруської держави шляхом завойовництва (Галичини), відірвання (Волині, Поділля, Київщини) українських територій та шляхом „унії" з Литво-Білорусю. З того часу Польща переняла на себе по литовсько-руській державі історичне суперництво з Москвою, одначе не в інтересі Українців і Білорусинів, тільки під кутом своїх власних інтересів.

З другого боку Москва, скинувши татарське ярмо, добувши Твер і Суздаль та приєднавши Новгород і Псков в імя спільности віри і спільного походження видвигнула клич „зєдинення всіх руських земель". Вже Іван III., а опісля Іван Грізний висуває претенсії до Києва і Смоленська. „Унія" Литви і Польщі та насильне втягнення руських (українських і білоруських) земель в склад польської держави, втягає Вавель і Кремль в безпосереднє суперництво. З того часу розпочинається обосторонній напір на „спірну" землю, на лінію Смоленськ-Київ, на ту лінію, що є стратегічною точкою виходу для історичної польсько-російської боротьби. І як довго сила обох держав зосередковується в таких осередках, як Вавель і Кремль, так довго йдуть сильні вагання за сфери впливів і поширення. Вихідною точкою декаденції Польщі є Варшава, столиця роскішного, сибаритського шляхетського панства. Трагікомедію державної старої Річипосполитої завершують варшавські „Лазенки". І тоді, коли Варшава скочується в пропасть своїм виніженням внутрі і кривавим цинізмом назовні, суворий, понурий, пів-аскетичний і релігійно-розгуданий Кремль зростає в силу. Політична смерть Кремлю, брутально довершена Петром Великим, є рівнозначна з політичною смертю України, а в дальшій консеквенції Польщі. Модерно-деспотичний Петербург (нині Ленінград) був менше уважливий до Польщі і більше безцеремонний супроти неї, як московський Кремль. Розуміється, ця безцеремонність торкалася виключно політичних інтересів, а не культурних. Навпаки, Петербург хапчиво засвоював собі західну культуру. Вже Петро I. виссав для Росії все те із західної культури, що в тій ділянці створив Київ (Київо-могилянська Академія). Катерина II. і Олександер I. були боговійними приклонниками західної культури, а в тім і польської. Ніхто инший, тільки імператор Олександер I. через свого приятеля й міністра закордонних справ кн. Чарториского поширював польську культуру на українських, білоруських і литовських землях.

І чим скорше і в більшому розмірі Росія засвоювала собі західну культуру, чим більше хапчиво й попадливо вона її приймала й перетворювала на своїм свіжім і плодючім ґрунті, чим меншою ставала віддаль між одною культурою і другою, тим більше політично тратила Польща, самочінна представниця західної культури.

Тоді коли Вавель і Кремль розділювали величезні українсько-білоруські простори, коли справді істнувала груба культурна розбіжність між обома центрами, їх політичні інтереси не були побудовані на антагонізмі. Колиж зникла самостійна українсько-білоруська запора, коли наступила доба перехрещування двох культур, прийшла як наслідок політична декаденція Польщі і розпад польської державности. Очевидно, говорячи про дві культури, маємо на думці культури загальні, а не національні, бо між ними останніми все істнуватиме менша або більша ріжниця. Петро I. знищив вал, що відділював Московщину від Европи. Його наслідники з успіхом продовжували діло ґеніяльного деспота, а завершив цей процес великий Ленін

Апостоли й ученики Леніна теж деспотичними способами й різкими засобами викорінюють всяку „азіятщину" на широких просторах вже не східної Европи, але Азії.

Зрештою, Поляки ніколи не боролися за західну культуру проти східної. Польські повстання вибухали не тому, що польська (західна) душа не могла знести инакше устроєної російської (східної) душі, тільки тому, що Поляки хотіли назад здобути українські й білоруські землі. Повстання вибухали саме в часі, коли не лише польська культура, культура Вавеля поширювалася на українській і білоруській території, але коли наступник Кремлю — царський Петербург звертав Полякам загарбану свободу в формі автономії чи півсамостійности. В 1830 р. вибух наступив тоді, коли Конгресівка мала майже всі власні державні установи; повстання було підготоване у війську, над яким маяв прапор з білим орлом. В 1863 р. повстання вибухло тоді, як Конгресівка мала самоуправу і було підготоване автономічною адміністрацією. А за те в 1848 р., коли західна культура воплотилася в революційній стихії цілої справжньої Европи, Польща, головно Конгресівка була мертва.

Всі польські повстанчі рухи мали на меті не утвердити політичну свободу польського народу, але „відібрати загарбане Москалями добро": Україну, Білорусь, Литву. Блудні лицарі Наполеона, йдучи в 1812 р. на Москву, мріяли, що „відберуть Литву, Волинь, Білорусь", що „віднєскають Вильно, Житомир, Камянець, може й Київ". Дослідник польської історії і польських політичних рухів може заобсервувати такий дивогляд, що повстанча стихія не мала на меті визволити польські землі, загарбані нпр. Прусією, тільки „віднєскати" українські й білоруські, загарбані Росією.

Всі польські повстанчі рухи в напрямі сходу не увінчалися успіхом якраз тому, що стратеґічна лінія Смоленськ-Київ була в цілких руках Москви, а сьогодня є вже вона в деякій мірі також в руках заінтересованих народів. Та одночасно тепер знову віджив Кремль, який переходово шукає Вавеля.

ф. ф.

Понеділок, дня 1. червня 1925 р.
саля Музичного Тов-а ім. Лисенка
МОДЕСТ МЕНЦИНСЬКИЙ.

Довги, Америка й европейський мир.

Неприємна пригадка. — Хронічний звязок. — Голос сен. Борага. — Цифри і військо. — Гроші і політика.

Пригадала Америка европейським державам неприємну справу: — не забувайте за довги і платіть їх хутко, бо можете. Зовсім офіціяльно чи по дружеськи, — це байдуже, коли нема воєнного ультімата. Важне те, що всі столиці задовжених країн мусять подумати над засобами обмеження своїх витрат, якщо хотять надалі рахувати на довіря у своїх вірителів.

Читачі може звернули увагу, що за кожним разом, коли починається дискусія на тему европейського замирення, появляється мов дух Банка у „Макбеті", дух американського банку. Дарма, що Англійці та Американці впевняли офіціяльно задовжені держави, що справи довгів не слід вязати безпосередно з проблемою забезпеки або навіть воєнних відшкодувань, якось так виходить, що ця справа висувається на перший плян, коли держави починають політичну виміну думок у звязку зі загально-европейською ситуацією. Так було нпр. минулого року підчас конференції в Льондоні, коли Францію приневолили прийняти плян Дова, кориснійший для Німеччини ніж для неї.

Тепер, коли діло йде про те, щоби союзники склали текст ноти щодо евакуації кельнської (кельонської) смуги і зайняли спільне становище супроти пакту взаємних ґарантій, виринула нова полеміка, в якій чималу ролю грає справа довгів. Ця справа в першій мірі доторкає Франції — головної воєнної довжниці. Вона находиться нині в тій самій стадії, що кілька місяців тому, коли французький амбасадор у Вашингтоні, Жюссеран почав вступні переговори, а французький міністр фінансів звернувся до американського уряду з розясненням про дійсний фінансовий стан Франції.

Відомий американський сенатор Бораг, голова сенатської комісії закорд. справ, помістив недавно обширну статтю з доказами, що добробут Франції дозволяє вповні на сплату довгів. Фінансова криза є там не наслідком важких умовин життя населення, а наслідком нерозумної політики, яка витрачає величезні кошти на військо та окупацію. „Білий Дім" у Вашингтоні не мав ніколи зрозуміння для цієї політики і ще раз, посередно, висловлює свою осторогу на її адресу. Франція сама утримує 800.000 армію; половину цієї суми має Польща; 150.000 Чехословаччина, 100.000 Бельгія; коли-ж до цього дорахувати воєнне знаряддя, поста-

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 364/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Dilo" Nr. 108 (10.482) z dnia 19.V. 1925, w artykułach pod tytułem 1) Tytuł artykułu na stronicy 2 w kolumnie drugiej u góry tejże kolumny, 2) „Pisla sudu" między słowami: a) hrim bri-miw... a: myrni widnosyny, b) symboliczno-ho charakteru... a: Koly wże, c) od słów: pocziw widsowid do końca artykułu. 3) „Tendencijnist uriadowoho Pat-a szczo do procesu posliw" między słowami: a) zatajennia teudenciju... a: Ukrainskyj klub, b) w nas i dok... a: i owedinky, c) ukrainski posly... a: ne pris... chaly dla, d) spilno naradżuwalysia... a: Z osladu. 4) „Nowynky" w ustępie „Bjut czy ne bjut na policji" między słowami: ikazskych ohladyn... a: Ce w ostanniomu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) uk. w ustępach pod 1) 2) i 3) występku z § 300 u. k. pod ust. 4) oraz występku z art. VIII. ust. z 17.XII. 1862 Dzpp. Nr. 8. 1863, pod 3) uznał dokonaną 18. maja 1925 konfiskatę za uprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu, wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 i zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 21. maja 1925 r.

Hawel.

чане Францією для цих країн, з метою оборони перед можливою війною, то ясно, що кошти такого мира пахнуть воєнними.

Европа винна Америці шість і пів міліярда долярів: з цього приблизно половина йде на Францію; міліярд 800 міл. на Італію; 400.000 міл. на Бельгію; 100.000 міл. на Чехословаччину; 55 міл. на Югославію; 38 міл. на Румунію і більше як 135 міл. на Польщу. Довги цих держав супроти Англії це знову нова позиція. Ясно, що як би витрати на військо і воєнні приготування могли йти на сплату довгів — фінансові клопоти Америки та Европи розвіялись би негайно. Американські дипльомати вірять у можливість розвязки нинішних европейських конфліктів на шляху загального розброєння. Вони йдуть у своїм ідеалізмі так далеко, що не покидають думки про пропаганду мира при помочі наскрізь релігійних ідей, спільних усім Европейцям.

Франція та її малі союзники, які завдячують їй своє мілітарне вивінування, пересвідчені, що оборона миру можлива покищо тільки завдяки воєнному поготівлю, що стоїть на сторожі клявзуль Версальського договору. Чути навіть голоси, що всі воєнні довги треба би счеркнути. Франція розяснила би радо справедливість такого рішення жертвами в людях та знищеної території, які склала на жертвенник війни, — иншої моральною наукою для держав, які підсилюють воюючі сторони грішми в надії заробітку. Такі міркування Америці не до вподоби. Вона хоче пригадати Европі, що політика не може обійтися без грошей і що найблизший можливий конфлікт також без них не обійдеться. З другого боку їй не до вподоби само становище до проблеми загального замирення, основане на вічно зростаючих витратах на армію.

Нема сумніву, що на найблизших конференціях про ґарантійний пакт повіє від Америки протверезуючим подувом.

Комісарем Палестини на місці сера Герберта Семюеля призначений Льорд Плямер, який від 1919—1924 року був губернатором і головним комендантом Мальти і має титул фельдмаршала.

Пурус паста до взуття є пстою знавців

Листи з Варшави.

(Від власного кореспондента.)

Два питання.

(До процесу послів.)

Вже два тижні минули, як засудили наших послів, але інтерес до їхньої справи не втихає. В парлямєнтарних колах кружляє чимало цікавих подробиць, які, на жаль, не можуть бути в цей час оголошені. Поминаючи їх, я дозволю собі спинитися на двох питаннях, котрі викликають живі дискусії в ширших колах тутешньої української громади.

Перше питання: чи повинні були адвокати покидати лаву оборони з огляду на образу, яку зазнав один з них?

Друге питання: чи булоб кориснійше для нашої справи, в ширшому її розумінню, колиб суд виправдав обвинувачених послів?

На перший погляд, обидва питання можуть здаватися цілком зайвими, непотрібними, бож ясно, що виправдання обвинувачених це є виграна, це є перемога. Так само ясно, що честь особиста і колективна не може бути іґнорована, не може бути занехана. Ушерблення її потрібує якоїсь сатисфакції.

Формально все це так, але по суті буває якраз навпаки.

Перш за все — щодо засуду. Не знаю, як хто, але я особисто — хай дарують мені шановні посли! — ані на один мент не засмутився, коли прочитав звістку про присуд рівенського суду. А коли потім мені розказали про сльози, якими стрінули засуджених послів селяне, про те, як вони полізли в свої кишені, щоб витягнути останню золотівку на кавцію для засуджених, коли мені розповіли, яке взагалі враження зробив на селах судовий присуд, я сказав:

— Тільки сліпі можуть не бачити, хто програв, а хто виграв справу!

Мушу зазначити, що говорю я тепер не про агітаційне значіння рівенського вироку. Про це можна булоб дуже багато написати, але це булаб лише зайва біла пляма в ґазеті.

Я говорю про инше.

Траґедія кожної інтеліґенції полягає в тому, що маси, для яких вона працює, не мають міцної і непохитної віри в неї, в її щирість, в її добрі наміри, у відсутність власної заінтересованости. Самим словом важко змінити такі настрої. Потрібні чини, потрібний доказ. Перемога „16-ки" при виборах у сойм не дала нашому народові реальних життьових вигод, яких він чекав. І це подекуди утворювало ґрунт для хитань, сумнівів і гадючої аґітації.

Що торкається пп. адвокатів, які з такою гідністю реаґували на випадок предсе суду, то кожний мусить визнати їхню тактику цілком бездоганною з принціпового боку, але... але боюся, що найбільше ця тактика сподобалася судовому трибуналові та п. прокураторові. А як що може дійсно істнувати така своєрідна „солідарність" протилежних сторін, то чи не варто над цим призадуматися і тактику переглянути? Бо утворюється дуже привабливий для де-кого прецедент... Треба виплоскувати брудну воду з ванни, але не слід викидати при цьому і немовля*).

19. V. 1925. **Senex.**

---

*) До заторкненого питання про доцільність сецесії наших адвокатів з рівенської розправи не від речі буде додати коротке пояснення ф а к т и ч н о г о стану справи: адвокати покинули судову салю не тільки тому, що одному з них нанесено велику образу: безумовно, що момент солідарности грав тут певну ролю, але в даному випадку оборонці не обмежувалися розглядом вчинку предс. Блашиньского виключно з погляду станової амбіції. Причиною їх сецесії було ствердження понад усякий сумнів, що оборона обвинувачених послів у т а к и х у м о в и н а х, які запанували на салі розправи, є не тільки неможлива, але й недоцільна:

Так гляділи на справу й усі три обвинувачені посли; оборонці не лише не зробили сецесії на власну руку, але голос їхніх клієнтів був для них у цій справі рішаючий. Можливо, що відсутність оборонців була на руку предсідникові, який міг „гладше" повести розправу

але це вже дрібниця. — А проте даємо місце й поглядам нашого ш. кореспондента, головно з уваги на те, що вони природно є віддзеркаленням настроїв поважної і кількістю і особистим складом української громади у Варшаві. — *Ред.*

Модерна педаґоґія в модерній державі.

Голос польської преси.

Львівський, пепесівський орган „Дзєнік людови" в 24. травня ц. р. ч. 117 приносить передову статтю п. з. „Підтинання правопорядку і моралі в школі". Стаття на стільки цікава, що наводимо її в цілости. Те, що там пишеться, не є ніяким відкриттям Америки, а проте подібні уваги писані н а м и постійно конфісковані. Видко, що відносини вже настільки куріозні, що вони звернули увагу навіть польських патріотів з „Дз. люд." Стаття звучить:

„Голосна шкільна траґедія у Вильні, де молодь бомбами та ґранатами висловлювала свої почування супроти вчителів, мусить отворити суспільности очі. Суспільність мусить приглянутися докладнійше тому, що діється в школі. Вже нераз звертали ми увагу на відносини, які запанували на терені львівської шкільної кураторії, яка стала екзекутивою — немовби своєї надставної (nadrzędnej) влади — волі та доручень „народових орґанізацій". Провідник тої влади, безвідповідальний фанатик посол Прушиньскі, командує штабом шкільних інспекторів та дає їм вказівки як мають обходити закони. З відома і дозволу п. куратора відбуваються таємні зібрання шкільних інспекторів, скликувані урядником кураторії, на яких инший урядник тоїж кураторії реферує про те, як маніпулювати, щоби буква закону не здійснилася, щоби з „народових" мотивів не вводити двомовности в школі".

„У своєму фанатизмі, шовіністично та плитко опановуючому цілу проблему, ті пани не розуміють, що ця двомовна система може стати інструментом винародовлювання Українців (про що ті шовіністи кричать) а не навпаки. На зборах дня 10. травня, що конспірували при співучасти ендецьких послів Корнецкого, Прушиньского та сенатора Сіцінского, дійшло до того, що Прушиньскі безцеремонно називав ідіотами тих інспекторів, які йому не відповідають на його анкети і запити. Дійшло навіть до звантурі, бо один із присутніх на зборах п. Г. зі Золочева, що мав почуття о-

---

Д-р Іван Куровець.

(2)

По Югославії та Італії.

(Враження з подорожі.)

Горицiя і Словінці. — Військові. — Трієст. — Абація.

Горицiя і доокоплочні села відбудовані. Місто Горицiя тепер не має сліду знищення великою світовою війною, хіба десь за містом є ще румовища або розвалини домів. Це такі доми, що їх мешканці та властителі, переважно австрійські офіцири або урядовці, виділися підчас війни і нема кому відбудовою зайнятися. Відбудова цілого краю відбулася коштом італійської держави; тепер звільна йде відбудова винниць.

Всі окопи, стрілецькі рови очищені з заліза, дротів, засипані. Залізиво, як дроти та бляха, ще сям-там валяються, але більшість воєнного залізного матеріялу вивезена до фабрик в ціли перетоплення. Торік, як я відвідував ці сторони, то бачив біля залізничого двірця в Гориції в напрямі до Монфальконе великі стирти поржавілого заліза, як кільчасті дроти, бляху і инший воєнний матеріял на яких 2 кільометрів вздовж. Стирти заліза широкі на яких 10—15 метрів, а високі на 15—20 метрів. Цього залізного матеріялу вже нема. Населення Гориції і над рікою Ізонцо все словінське — по селах всюди написи вулиць та крамниць словінські, а сам-там крім словінських ще італійські, як на пп. на громадськім уряді, почті, жандармерії. Священики, учителі Словінці — урядовці, жандармерія — Італійці. В школі вчать по словінськи, але діти вже в народніх школах мусять учитися офіціяльно італійської мови й історії по кілька годин тижнево.

Словінці—народ солідний, роботящий, жінки словінські крепкі, не дуже вродливі, сильної будови тіла, займаються всім господарством як огородництвом і несуть у кошах на голові щодень огородовину на продаж до міста. Мущини займаються винницями і камінярськими та бетоновими роботами. У Гориції скрізь розговірна мова словінська. Находившися пішки цілий день по цвинтарях і горах, зайшов до гостіцяльної (сільської корчми) в селі Певма за рікою Ізонцо під Ославією, покріпитися. Гостільня порожна, а господар шив штани. Покріпившися їдою та вином, питаю господаря, як їм тепер живеться під італійською владою. На це каже мені: „От видите самі, як мушу штукувати, латати та шити аби жити. А чи знаєте ви — питає він мене — що то є мізерія? От знаєте наше теперішнє життя, то страшна мізерія, ні звідки заробітків, винниці поруйновані, пємо тепер vinum nostrum (воду з вином).

В цілій Гориції, Істрії (тепер Італія) та Югославії запримітив я масу курок, які вночі і цілий день пiють безпамяти. Населення Гориції та Істрії є тепер економічно бідне; жалує за Австрією і зітхає за своєю державністю. В Італії, де я був всюди, от хочби в Гориції та Істрії багато війська та жандармерії. Італійська жадармерія (карабінієри) убрані у фраки, чорні штани з червоними ґенеральськими лямпасами, а на голові наполеонські пироги; заки не звикнеться до цих уборів, трохи комічно. Військо ріжно вбране, одні в фезах на голові, другі в шапках з перами. Цього року не бачив італійського війська в спідницях. Воно все малого зросту, смагляве; офіцири у високих шапках, кущі, всі доста напушисті, надуті.

Трієст мало що потерпів від війни. Торік Трієст був мертвим містом: не було тут жадного корабельного руху, всюди злиденність. Цього року воно значно оживилося, особливо корабельний рух значно віджив, майже як перед війною. В доках, у пристані життя кипить. Причину оживлення портового руху пояснено мені тим, що Чехословакія, яка з ласки Польщі була замкнена і дусилася в собі, не маючи змоги вивозити своїх промислових товарів і цукру, заключила з Італією корисний договір на транзит своїх товарів і дістала в Трієсті до свого ужитку клаптик порту; так само Німеччина дістала транзит і через це віджило життя в Трієсті. Запримітив я, що на полудні в Абації та Югославії скрізь повно Чехів, які захоплюють також торговлю і промисл у свої руки. У Трієсті розмовна мова італійська, написи улиць та склепів італійські, одначе на вулиці, в ресторанах, склепах чути словінську мову.

Цікаве те, що в Трієсті багато людей, як робітників, кельнерів, знає російську мову і говорить нею поправно: научилися її в Росії в неволі, де проживали кілька літ. В Трієсті, Фіюме, Абації перехрещено написи вулиць та площ на італійське, і на перший вигляд здається, що це корінні італійські міста — вулиці називаються іменами всіх можливих поетів, італійських державних мужів, короля Гумберта.

В Абації та инших містах Істрії життя дешеве; в санаторіях, пансіонах можна за 30—35 лірів денно вигідно жити; є й дорожчі пансіони — а в приватних домах можна і дешевше жити як 30 лірів денно. В Абації тепер рух гостей менший як перед війною. З Польщі та Росії майже ніхто тепер сюди не заїздить. Абація все ще гарна, симпатична кліматична стація. З її Іковою, Льовраною, Слятиною, Волоскою становлять одну цілість довгої на 10—12 кільометрів прегарної надморської дороги (Strandweg), де нема жадного пороху, чудовий морський воздух, повно південних дерев, кущів, квітів. Для вигоди вздовж дороги багато лавочок, околиця прегарна, чудове море. Хто хоче супокою, відпочинку і надихатися морським воздухом, а має гроші, щоби оплатити пашпорти, — нехай їде в Абацію. Пароплавний рух тут тепер досить слабий, не то що перед війною — ледво кілька разів у день йде пароплав у Фіюме і до сусідських островів. Не чути тепер крикливих мев, які хмарами залягали Абацію і летіли стадами за пароплавом — мертвецька тиша.

(Продовження буде.)

гобистої гідности своєї і своїх товаришів інспекторів, загрозив пос. Прушиньскому „мордобитієм“. Все це доказує подвійну гру шкільної влади, яка тайно толерує — а як зі складу виступаючих на зборах осіб виходить — то чи не інспірує найскрайнійшого і найтупійшого шовінізму та ухилювання від виконування розпорядків найвищих органів влади. — А рівночасно ті самі чинники кураторії виступають найавторитетнійшими речниками та найвищими сторожами педагогічних підстав і їх вартости в навчанню та виховуванню“.

„Нічого проте дивного немає в тому, що ріжноманітні вульгарні типи вилазять як таргани наверх серед мряковини ненависти і вдичіння почувань, а „імпонуючи“ хамством та брутальністю здобувають тимй прикметами признання влади та фігурують як педагоги найкращої марки“.

„Цей ендецький педагог, який учням VII. кляси народньої школи, що кінчать своє шкільне підставове виховання — оповідає, що „делегати міністерства залізниць беруть хабарі (kubany)“, який при волинських учителях інформує, що не тільки до слова „прусак“, але і до слова „жид“ треба завсіди додавати слово „зайдак“, той пан Зояковскі, який ті педагогічні цінности продукував — при мовчанці візитатора ендека Каміньского, інспектора-ендека Ваньчури, а при захопленню ендека інсп. Кристинецкого — є направду символом здегенерування всяких підстав і правил виховання“.

„Направду треба собі поставити питання про те, коли нарешті державний розум Польщі стане на першому пляні у представників влади та взнесеться понад інстинкт і негацію, коли вони перестануть бути сліпим знаряддям у руках бісноватих, коли здобудуться на таку бодай дозу характеру і розуму, щоби опертися розпорядкам і наказам Прушиньских та почати управу — згідну з інтересами та будуччиною держави“.

Голод.

Бюлетень Краєвого Комітету Допомоги „Голодному Селу“.

І. Призначення допомог.

На засіданні дня 22. травня цр. Краєвим Комітетом призначено допомоги в розпорядження повітового комітету в Яворові 1000 зол. (тисячу золотих), в Мостисках 1000 зол. (тисячу золотих), в Добромилі 600 зол. (шістьсот золотих), Комарно 400 зол. (чотириста золотих).

ІІ. Органїзаційний рух.

Зорганізувались повітові комітети допомоги „Голодному селу“: в Сяноці під головуванням д-ра В. Блавацького, в Бірчі під головуванням д-ра М. Ільницького, в Добромилі під головуванням о. Ів. Господарівського, в Комарні під головуванням п. Гр. Тершаківця, в Мостисках під головуванням о. Здерковського; сільський комітет в Крукеничах пов. Мостиска під головуванням о. П. Чався.

В Яворові комітет перевів збірку на 24. травня цр., призначено уличну збірку, на 25 травня, призначено віче в справі голоду. До комітету при старостві в Яворові покликано представника комітету п. І. Зягасвича.

В Станиславові 18 травня цр. відбулася нарада всіх українських товариств і кооперативів в справі збірки; на 25 травня призначено зїзд делегатів у сіх сіл повіту.

Комітет в Добромилі вислав відозву до всіх урядів парохіяльних в повіті в справі організації сільських комітетів.

В 13 громадах судового повіту Комарно переведено вибір сільських комітетів.

ІІІ. Відгуки за кордоном.

16. травня відбулись ширші сходини української еміграції в Німеччині, на яких обрано Комітет Допомоги „Голодному Селу“ під головуванням д-ра З. Кузелі. Вибраному Комітетові доручено зорганізувати допомогову акцію серед української еміграції в Німеччині і так само в міру можливости серед німецького громадянства.

Голодні — голодним.

Краєвий Комітет Допомоги „Голодному Селу“ признає для голодуючих селян села Павлокома пов. Березів 500 зол. (пятьсот). Асигнована допомога була вислана 22. травня ц. р. Комітет одержав з присланої допомоги назад 200 зол. (двіста) при такому листі:

„Підписаний Комітет по основнім і совіснім обдуманню справи допомоги голодуючим в Павлокомі, прийшов до переконання, що одні з них потребують рішучо скорої помочі і тих обділено зараз закупленими продуктами в натурі, як вказує на це залучений виказ, иньші знов не є в такій крайній нужді, щоби остаточно не могли обійтися без тої помочі і самі не дали собі ради. А брав підписаний Комітет на увагу тую обставину, що — як донесла преса наша — в инших повітах Ст. Галичини є села, де люде ще гірше голодують, як у нас і вже тиф поширився серед них, тому ухвалив підписаний Комітет, щоби з тих 500 зол. присланих для нашого села 300 зол. ужити для допомоги тутешним голодуючим, а 200 зол. відослати до диспозиції Світлого Краєвого Комітету, аби їх вислав там, де голод значне страшний, що аж тиф кинувся між голодуючих“.

На засіданню дня 22. травня ц. р. Комітет постановив цих 200 зол. присланих селянами с. Павлокома передати в розпорядження Повітового Комітету в Яворові з тим, щоб він призначив їх в найбільш потребуюче село в повіті.

По широкому світі.

У Болгарії видано присуд смерти на всіх 43 учасників заговору у місті Врац.

Мусоліні виголосив у сенаті довгу промову на тему закордонної політики, в якій висловився за вступом Німеччини до Ліги Націй, проти злуки Німеччини з Австрією і за гарантійним пактом, що найменше з пяти держав, під покровом Ліги Націй.

Америка є вдоволена промовою нім. мін. зак. справ Штреземана щодо необхідної участи Німеччини в гарантійнім пакті і щодо погляду про неможливість вдержання польського коридора.

Як переведено шкільний плебісцит?

Виказ громад, які внесли шкільні декларації з домаганням української мови навчання:

Повіт Щирець

1) Бродки внесли 67 деклярацій за 111 дітей, 2) Вербіж 93 дек. за 138 діт., 3) Гонятичі 42 дек. за 58 діт., 4) Горбачі 70 дек. за 87 діт., 5) Гуменець 63 дек. за 88 діт., 6) Глуховець 42 дек. за 66 діт., 7) Добряни 51 дек. за 71 діт., 8) Дмитре 94 дек. за 164 діт., 9) Красів 72 дек. за 118 діт., 10) Кагуїв 34 дек. за 51 діт., 11) Лубяна 40 дек. за 83 діт., 12) Лани 53 дек. за 71 діт., 13) Лісеничі 69 дек. за 94 діт., 14) Містки 36 дек. за 57 діт., 15) Милошовичі 45 дек. за 79 діт., 16) Маличковичі і Нагоряни 22 дек. за 44 діт., 17) Ніковковичі 41 дек. за 63 діт., 18) Новосілка і Раковець 30 дек. за 54 діт., 19) Острів 52 дек. за 91 діт., 20) Полянка 57 дек. за 87 діт., 21) Піски 95 дек. за 162 діт., 22) Поделяни 41 дек. за 50 діт., 23) Поляна 36 дек. за 59 діт., 24) Сороки щирецькі 42 дек. за 55 діт., 25) Сердиця 58 дек. за 82 діт., 26) Черкаси 42 дек. за 63 діт., 27) Щирець, Розенберг, Загородки і частина Острова 40 дек. за 51 діт., 28) Ястребків 42 дек. за 64 діт.

Разом внесено **1466 деклярацій за 2258 дітей.** Крім того внесли а не подали скількости деклярацій громади: Поршна і Підсадки.

Не внесли деклярацій: з браку відповідного числа українських дітей громади: Глинна, Дорнфельд, Наварія, Семенівка, Фалькенштайн і Айнзідель.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Атентат у чеському консуляті в Кракові.

Гутник без зайняття Іван Лех, якому здержано в Чехії виплату ренти, прийшов до чеського консуляту в Кракові з багнетом, револьвером і бомбою власної конструкції, щоби вбити керовника консуляту. Возний знав уже Леха, тому викинув його. Лех убив возного вистрілом із револьверу а ранив урядовця. Опісля кинув на вулицю бомбу, але вона не вибухла. Леха арештували.

Зита в Льондоні.

Б. цісарева Зита виїхала до Льондону.

Уступлення Прімо де Рівери.

Прімо де Рівера повідомив, що директоріят уступає в користь Патріотичної унії.

Революція в Персії.

„Дейлі Тел.“ повідомляє, що революційний рух проти перського уряду в Тегерані, підсилюваний Москвою, зростає. Провідникам революційного руху СРСР, дає фінансову підмогу. Большевицька небезпека грозить і Азербейджанові. В перському Туркестані вивісили на публичних будинках червоні прапори. „Шікаго Тр.“ повідомляє, що перський уряд виступає гостро проти больш. агентів. Перська поліція сконфіскувала в рад. посольстві багато документів. Рад. посол запротестував проти цього. Революціонери жадають від Тегерану автономії такої, яку одержали російські Туркмени.

Амундсен на бігуні.

З Осльо (Христіянія) прийшли вістки, що Амундсен в ночі з 21. на 22. травня літаком дістався на півн. бігун і вже вертає. Перед самим відлетом одержав від норвежського уряду поручення, обняти в посідання в імені Норвегії континенти, які стріне по дорозі.

Рада С. Народів.

Рада Союза Народів збирається 8. червня під проводом Хінонес де Лео. На деннім порядку м. и. справа Данціґа, фінансові справи Австрії й Мадярщини.

Землетрус у Японії.

Японію навістив грізний землетрус. Багато жертв у людях, багато знищених домів. В кількох містах ушкоджені водопроводи. Землетрус сягав у глибину моря. Містечко Тоіко (на північ від Кіота 80 тис. мешк.) знищив зовсім огонь що повстав наслідком землетрусу. Знищене теж містечко Кунеама і Кіносакі. Міста ці звісні з горячих жерел. Комунікація на цілому побережжі перервана. З Тоіко багато мешканців втекло в гори. Поїзд, що був у дорозі до Тоіко, роздавлений зовсім у тунелі скелями, що впали на нього.

Копальня срібла в Ікуна знищена зовсім. Шиби і хідники завалилися. Військ. літаки, що літали над тереном катастрофи, повідомили, що в Кунеама і Фукуші на вулицях кілька тисячі ранених і вбитих. Дворець і жін. школа в Тоіко завалилася. 200 чол. убитих, 400 ранених.

НОВИНКИ.

— **17-ти днева мандрівка по тюрмах „по непорозумінню“.** Наша редакція отримала такого листа, надзвичайно вартісного й цікавого для майбутнього дослідника нинішніх часів: „Дня 1. травня 1925 у Львові на вул. Зеленій придержав мене комісар поліції Оленкевіч, заявляючи, що на жадання слідчої експозитури в Тернополі мене арештує. Одну добу пересидів я на вул. Яховича в поліц. арештах, а опісля під ескортою переведено мене і віддано під опіку слідчої експозитури в Тернополі, де в брудних вогких пивницях, званих поліційними арештами, пересидів я 3 доби. В тамошній експозитурі після 3 діб заявили мені, що Тернопіль нічого злого про мене не думає, не знає причини мойого арешту і тому передає мене до арештів бережанського суду, звідки слідуючого дня агент слідчої експозитури забрав мене до будинку експозитури для 4-годинного переслухання. На питання, чи я є арештований, чи стою під опікою суду (бо сидів в судових арештах), чи під опікою поліції — мене збули мовчанкою. Після переслухання знову переведено мене до судових арештів. Щойно дня 9. V. 1925 я був уперве переслуханий через слідчого суддю, котрий заявив мені, що мене обвинувачує прокуратура у злочині з § 65 л. б. і очікує на сконкретизування обвинувачення через суди у Львові, Золочеві, Тернополі і Станиславові. На інтервенцію моєї жінки й оборонця адвоката д-ра Західного вислано дня 12. V. 1925 телеграми до вище названих судів, щоби телеграфічно відповіли, чи щонебудь некорисного закидують мені і чи мене доставити туди, бо суд в Бережанах не міг мені нічого закинути. Дня 13. V. суди відповіли, що нічого злого про мене не знають, а суд у Львові прислав до розгляду акти, в університетській справі. Тоді я довідався, що я не злобив ніякого злочину і за відсутністю якого обвинувачення найду на волю. Та стрінуло мене нове лихо, бо на той час не було в Бережанах головного прокуратора, а прокураторські заступники заявили, що з цій справі не мають уповноваження, а впрочім прокуратура має право по одержанню актів справи через 3 дні „надуматися“. Прокуратура додержала слова і по 3 днях дальшого мойого невинного арешту дня 17. V. 1925 звільнила мене з тюрми, припиняючи щодо моєї особи всякі слідства. Моя арештантська одисея і перехід по ріжних тюрмах є наглядним доказом, як через бюрократизм і злобу дотичних урядовців місяцями пересиджують невинні люде. Прошу Українську парляментарну репрезентацію через соймі спитати поліційну і судову та прокураторську зверхню владу, за що я посидів 17 днів в арештах, чим не провинившися, чи приписи карної процедури змінені в той спосіб, що вперед людину арештується, а опісля по ріжних судах і урядах вишукується, чи та людина чим не провинилася, і чи дотична зверхня влада покарає своїх урядовців, що належить цінити свободу людини? Акти моєї справи в бережанському суді Vr. 440|515|920/25.

Дмитро Макогонський,

теперь в Грусятичах п. Стрілиска нові. — До цього листа додамо ще від себе пригадку, що в перших днях травня польські ґазети розтрубіли, що у Львові в часі облави арештовано Дмитра Макогонського, небезпечного бандита, посудженого у нападі на почтовий віз у Дунаєві („Газета поранна“, „Век нови“). Розуміється, що в часі слідства обвинуваченому навіть нічого не згадувано про напад у Дунаєві... Отже другий ребус: звідкіля взяли названі брукові органи свою сенсаційну вістку, коли ані поліція, ані суд ані обвинувачений не знали причини арештування?!

— **Пан Колачковскі зі Золочева „не розуме“.** Дня 2. V. на розправі перед окружним судом в Золочеві адвокат д-р Колачковскі зі Золочева відмовився заступати справу, не прийнявши позову, писаного по українськи, заявляючи при цім: „не розумем по руску, жондам тлумачення“. Це його жадання не мало нічого спільного з „язиковим законом“, бо в даному випадку процесові сторони були українські, а п. Колачковскі заступав справу тільки як куратор невідомої з місця побуту противної сторони. Цей факт повинен служити нашим громадянам за добру науку, щоб шанували свою рідну мову. Нехай кожний заявляє в судах, що не розуміє по польськи й жадає українського переводу актів. Канцелярію-ж д-ра Колачковского хай кожний Українець оминає з відразою. Колачковскі — це запеклий украиножер, а українські селяне є його клієнтелею тільки по несвідомости.

— **3-те травня на Замарстинові.** „Слово польске“ з 22. V. ц. р. подає таке: „В Замарстинові у святинях обох обрядів відправлено мольби. Богослуження грецького обряду відправив катехит о. М. Ярема. При тій нагоді виголосив тойже о. Ярема принагідну проповідь, в якій представив історію конституції 3-ого травня, а закінчив її закликом до льояльности супроти Польщі“. Цього хіба досить. Більше писати не приходиться.

— **Експедиція Амундсена до північного бігуна.** Амундсен, що виїхав на кораблі „Фрам“ до північного бігуна, доїхав до „Шпіцберґен“, звідки подав телеграфічну вістку про те, що вибирається до бігуна двома літаками. Рівночасно відомий американський полярний дослідник Мек Мілен вибирається теж до північного бігуна, але тільки 17 червня на літаках. Літаки є такої конструкції, що можна їх буде ужити на суші і на морю. „Нає Фр. Прессе“ доносить, що літаки Амундсена, який вже виїхав до бігуна працюють дуже справно та мають величезний запас бензини і ропи. Ці запаси вистарчили би на дорогу два рази довшу ніж та, в яку Амундсен вибрався. Якщо лет вдався, то Амундсен разом із товаришами повинен вже бути на бігуні та робити там наукові обсервації.

— **Конфіската корабля.** Паровий корабель радянської торговельної фльоти „Утриш“ виїхав на повне море з Евпаторії. На морі узброєні пасажири заставили капітана взяти курс на Варну. У Варні болгарська влада перевела ревізію на кораблі і знайшла в ньому багато зброї, про яку капітан не знав. Корабель і зброю сконфісковано. Радянська влада комунікує, що корабель насильно вплавав до Варни Грек Неофітіс, до якого той корабель належав перед революцією.

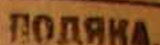
— **Ще до побуту львівського воєводи в Яворові.** У яворівському повіті лютує голод а в самому Яворові блукають цілі гурти голодних селян і жебрають у прохожих на хліб. Українська інтелігенція з безрадности нічим не займається і нічого не робить, бо щож може вдіяти її робота для припинення стихійної катастрофи голоду. Серед тої бездіяльности та безрадности яворівської української інтелігенції найшлося все таки два моменти, в яких вона могла проявити своє існування.

ДОМАШНІ ДАНСІНҐИ
угаджує світової марки
ҐРАМОФОН „His masters voice"
„ГОЛОС СВОГО ПАНА"

Грамофон цей найновішої конструкції (система РАДІО з мікрофоновою підкладкою) узнаний першорядними знавцями цілого світа за найліпший. Вірнцева репродукція без шуму. Великий вибір плит, рівнож жидівських і европейських канторів: РОЗЕНБЛЯТТА, КВАРТІНА, СІРОТИ.

THE GRAMOPHONE Co, Limited, LONDON.
Ґенеральний репрезентант на Польщу:
ЙОСИФ ВЕКСЛЕР
Кравів, Фльоріянська 25. Львів, Сикстуська 2.

1897 7–?

— **Новий подвиг „Паніча".** Польська поліція далі відбуває лови на відомого бандита Паніча у ярославському та сусідних повітах. А він сміється з неї та певний себе доконує чим раз то нових подвигів. Недавно ущасливив своєю розмовою графа Потоцкого і гр. Тарнавску, з якими поступив по джентельменськи, бо їх не тільки не ограбив, але й почастував горілкою. Сьогоднішня львівська „Ґазета Поранна" приносить вістку про новий замітний тим разом не „джентельменський" вчинок Паніча. Ось в Радимні біля залізничого двірця є готель. „Паніч" зі своїми „дяреними" товаришами точно в 12. год. ночі зробив візиту тому готелеві, та обрабував усіх там присутних до нитки. Найболючійше відчув цю візиту директор цукорні з Пшеворска Росінські, якому забрали гроші та золотий годинник. В той самий час піша та кінна поліція робила утяжливі та затяжні марші по лісах, шукаючи за „Панічем". Та сама ґазета назвала нині ославленого ватажка перший раз „ґерштом зеленої армії". Дотепер така армія в Польщі була невідома! Відник! вона видно заістнувала в самому центрі польської держави, а не на „кресах". На „кресах" винних вже були би зловили напевно. Там це робиться лекше, бо там всі одинакі, а через те зловити когось иншого замісць напр. Мухи-Міхальського, не робить ніякої ріжниці. Чейже кожного можна назвати Мухою, як що це потрібне.

— **В оповістці на будову „Н. Дому"** на Личакові у ч. „Діла" з 23. V. має бути в 2-ому рядку згори замісць 2 зол. — два доляри.

— **Модест Менцинський** уладжує в понеділок дня 1. червня 1925 у Львові в салі Т-ва Лисенка одинокий свій концерт. Знаменитий співак заряд по першім червні ц. р. загостить до Станиславова, Коломиї, Стрия і Дрогобича.

Дописи.

Угерці винявські. *(Ревізія в маєтку Просвіти).* Дня 19. ц. м. перевела поліція з Дубаневич ревізію у п. Антона Гапяка, адміністратора маєтку Тов-а „Просвіта" в Угерцях винявських. Три поліцаї (Венґжин, Врубель і Мазуркевіч) з наїженими баґнетами заявили господареві, що домагався уповноваження до ревізії на письмі, що мають устне доручення. За чим шукали, не знати. Переглянули кореспонденцію п. А. Гапяка, яка його сильно „скомпромітувала", бо складалася із кільканайцяти урґенсів скарбової Дирекції за незаплачені з причини неурожаю податки ще за р. 1924, упімнень Каси хорих за залеглі премії обезпечень за службу, кілька упімнень вірителів за затягнений довг на закупно збіжжа для весняних посівів і кільканайцяти візвань староства в Рудках заплатити ріжні кари, наложені на нього наслідком доносу поліції в Дубаневичах за мнимі адміністраційні переступства. У присутного при ревізії проф. Омеляна Бурди, бувшого австрійського й української поручника питали за револьвером і шаблею.

Від часу основання в Угерцях винявських кооперативного склепу з початком падолиста м. р. і читальні „Просвіти" в дні 1. лютого ц. р. діяльніші члени цих установ стали жертвою ріжних секатур зі сторони поліційного постерунку в Дубаневичах. Староство в Рудках не зважаючи на те, що село голодує, що майже 50 примешканців від Різдвяних свят не бачило хліба, йдучи сліпо на поліційні доноси накладає на мешканців села дійманочі кари. Від Нового року виносять вони вже повисше 300 зол. Вистарчить, коли член читальні або Кооперативи пришиє собі припшку до чобота (прим. Михайло Іванишин с. Федька) або залатає собі роздертий рукав (Микола Горішний), а вже слідує донос поліції на реляцію конфідента в селі Михайла Вігора до староства, що виконує таке-то а таке ремесло, не маючи промислової карти. Староство, не розбираючи справи, накладає кари. Рекурсу вносити не вільно, хотяй староство дає 8-дневний речинець, бо постерунковий Венґжин і комендант Дутковскі заповіли, що якби хто вніс рекурс то буде караний. А навіть як коли який рекурс і попаде до староства, то воно відсилає його до провірення на поліційний постерунок в Дубаневичах. Як те провірення виходить, не треба казати. Досить того, що мешканці села не довіряють в справедливе поладнання їх справ в старостві і шукають шляхів до висшої влади.

Про боротьбу Кооперативи і Читальні, яка ведеться ще від осени, з поліцією і конфідентом, подамо Хв. Редакції в найблизших днях.

Зі спорту.

Вісти з „Українського Спортового Союза".

VI Запоріжські Ігрища.

„VI. Запоріжські Ігрища" відбудуться в біжучім році в днях 26, 27 і 28 червня. В програму їх входять ось такі роди спорту:

а) легка атлетика: Біги: 100, 200, 400, 800, 1500, 3000 і 5000 мтр., дружиновий біг 3000 мтр. Біг з плітками 110 мт і 400. Гінці 400 (4x100) 1600 (4x400).

Скоки: в височінь і в довжінь з розбігом, трискок, скок з жердкою.

Мети: диском, кулею, ратищем.

Хід: 5000.

б) Перегони наколесників: 20 км. і 50 км.

в) Змагання сиккіткові.

г) Змагання в боксі.

д) Важко-атлетичні змагання.

ф) Копаний мяч. Змагання за мистецтво в копанім мячі не входять в програму Запоріжських Ігрищ. Копаний мяч буде репрезентований лише розіграним одних змагань в дні 28 червня ц. р. між двома найкращими краєвими дружинами, а евентуально одною з заграничних.

Точна програма буде подана пізнійше.

До легко-атлетичних змагань будуть допущені тільки ті змагуни, які матимуть певне мінімум в своїх осягах (буде воно точно подане в реґуляміні, який кождому клюбові вишлеться). Тому Спортова Рада взиває всі клюби уладжувати в себе місцеві клюбові легкоатлетичні змагання, а про речинець цих змагань повідомити Раду. Також взивається всі клюби уладити ситківкові класифікаційні змагання для поділу змагунів на класи: сеніорів і юніорів.

Передзмагання як легко-атлетичні так і ситківкові мусять відбутися до 15. червня ц. р.

Змагунів можуть зголошувати тільки клюби найдальше до 20. червня ц. р. складаючи за кождого змагуна 1 зол.

Після згаданого речинця зголошень безумовно приймати не будеться.

КОНКУРС.

Спортова Рада оголошує отсим конкурс на загальну відзнаку „Українського Спортовця". Точні інформації як щодо самого проєкту, так і нагород можна одержати що дня у секретаря Ради від 12–13 год. в канцелярії Сок.-Батька, або письменно: *В. Решитилович*, Гавзнера 12.

Оповістки.

ОО. Редемптористи в Збоїськах. п. Звесіння, подають отсим до загального відома, що приймають учеників до свого ґімназійного Інституту. Точнійші інформації в Дирекції Інституту. 1989 2–3

Діти до Риманова! Як минулого так і цього року уладжує Братство св. о. Миколая в Перемишлі, кольонії для дітей до Риманова. Управа кольонії постарається о вигідну хату. Приймається дівчатка і хлопців від 5–16 літ. Зголошення приймається до 15. червня, виїзд дітей буде слідувати 1. липня ц. р., та кольонія буде тревати до 15. серпня ц. р. Близші інформації уділяє Ол. Кишакевич в Перемишлі, вул. Щитова 4., під якої управою виїздить кольонія. 1990 3–4

Дня 31. травня ц. р. відбудеться в салі Т-ва ім. Шашкевича в Золочеві заходом читальні „Просвіта" в Золочеві „на Глинянськім" КОНЦЕРТ для вшанування 9 роковин смерти Івана Франка. Початок в год. 8. веч. Хори під управою д-ра В. Ґерети, фортепяновий дострій в руках В. Балтаровича. На провінцію окремих повідомлень не розсилається. За Виділ читальні: П. Шипула голова, Ол. Чемеринський секретар. 2004

Отсим повідомляється, що вписи на курс крою і шиття в Поморянах розпочинаються від 23. травня ц. р. На науку прийняті будуть учениці не тільки з Поморян, але і з найблизших сіл. Крім цего що неділі і свята будуть відбуватися виклади історичні і з обсягу куховарства в кімнатах Т-ва „Просвіта". Зголошуватися до пані Зубрицької, кравчині. — О. Богачевська, голова кружка т-ва „Союза Українок" в Поморянах. 1–1

Товаришів VIII Б., що склали іспит зрілости 1910 р. в українській ґімназії в Перемишлі, проситься прибути на зїзд 29. червня, 8. год. рано, VIII Б. — о. Осип Лозинський, Висоцько вижне п. Борина біля Турки н. Стр., Семен Волошак Myslowice, Dyr. cel. 2003 1–1

До П. Т. Членів і Агентів Т-ва „Дністер". Мимо всяких запевнень даних Т-ву „Дністер" Головним Зарядом ПДУВ. у Варшаві, що ПДУВ. не буде вже напаствувати членів „Дністра" екзекуціями і перестане неправно стягати з них асекураційні складки, буває ще й тепер дуже часто, що деякі функціонарі ПДУВ. переводять на власну руку фантування наших членів і стягають з них належні для ПДУВ. складки. В ціли скорої і безпосередної інтервенції в таких випадках можуть члени „Дністра" і його агенти відноситися письмо або устно до урядовців Т-ва „Дністер", які працюють тепер при поодиноких відділах ПДУВ. в комісіях над розділом сум обезпечення. Листи до тих наших урядовців треба адресувати так: Н. Н., урядовець „Дністра" (з листами відділу ПДУВ.) в . . . . В тих справах треба удаватися до урядовців п. Иосифа Доманика в Станиславові, до п. Миколи Даньчука в Тернополі, до п. Еманиїла Чесника в Перемишлі, до п. Якима Головчука в Ряшеві. Коли розходиться про поступовання функціонарів ПДУВ. відділу у Львові, то належить відноситися впрост до Дирекції Т-ва „Дністер".

Подяка.

Тяжкі удари зіслав на нас Бог: до двох тижнів стратили ми двоє дітей: Вітодя і Марусю, обоє в VIII. ґім. класі. Серед тих ударів великою розрадою для нас було оказуване нам співчуття сторін. Отже дякуємо сердечно Всч. оо. Гр. Чубатому з Сопуток, Ів. Воляньському з Дегкова, Островському з Черчелева, Осадцеві з Ходанкова, Переговському парох. лат. обр. з Біовк за провід нашого сина на місце вічного спочинку, дякуємо оо. Островському і Кузьмі за промови в часі похорону, дякуємо братству церковному і парохіянам Біовк за численну участь в похороні. Дякуємо дальше давнім своїм сусідам, які радо поспішили на похорон нашої доньки, котра повмерла в домі свого дідуня в Фірлівці, дякуємо Всч. оо. Е. Костишиному з Балучина за провід в похороні і промову в церкві, Л. Гапядові з Скнилова за промову над гробом, о. І. Пичкевичеві з Бооткова, хорові з Балучина, що під проводом свого пароха тегарним співом супроводив нашу дитину до гробу, дякуємо всім парохіянам Фірлівки за численну участь в похороні. Дякуємо Впв. Панству Гофрикам і Костишиновим за оказуване нам співчуття в часі слабости і поміч в часі похорону наших дітей, дякуємо всім, котрі листовно переслали нам слова співчуття.

Біовки великі, 18. травня 1925 р.

о. Йосиф і Марія Кравчуки, батьки, *Іван і Амвросія Гургалі*, дідуньо і бабуня, *Евген*, брат, *Зоня*, сестра. 1949 1–1

Дрібні оголошення.

ПОДЛЬОТЕК, Жигмонтівська 9. партер уладжує випродаж вибагливої гардероби для пань і дітей, понизше фабричних цін. 2006 1–1

ПРИДНІПРЯНЕЦЬ, бувший урядник, шукає посади, знає провадити хор, аматорський гурток, канцелярію і лісну маніпуляцію. Ласкаві зголошення до Адміністрації під „Еміґрант". 2007 1–2

ДІМ з 2 кімнат і кухні до винайнлення на час ферій, близько ліс і ріка в Батятичах п. Камінка струмилова, Катерина Терлецька. 2002 1–1

BOSCH свічки, магнети, рефлектори, сиґнали, поручає Витолд Транда, Львів, Подлеского 2. 1934 а) 4–5

ПАРОХІЯ подільська (100 м. ґрунту, одна церква 2.300 душ) до заміни за гірську, підгірську або взагалі в кліматичній околиці з огляду на стан здоровля. Зголошення приймає уряд парохіяльний Іванче п. Сороцько ad Скалат. 2001 1–2

Оголошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Почення ніг,
рук, пахв і т. п. позбудетеся певно, уживаючи спеціяльного пудру „CSAVE". — Міліон людей вдячних. Виключний склад С. Федер, Львів, Сикстуська 7. — Позір на фірму С. Федер і ч. дому 7. 1985 3–10

НАЧИННЯ КУХОННІ,
ліжка, ледівні, ванни,
машинки до сікання мяса, умивальні і всі товари ґалянтерійні
продає найдешевше
„MARTULUS"
Львів, вул. Трибунальська ч. 1.
1920 4–5

MOVADO
На користних услівях обмін й продаж годинників цеї славної швайцарської фірми.
золоті годинники
Уділяю ратальних сплат в часі 6-місячнім.
З поважанням
МАРІЯН ДАЄВСКІ
Львів, вул. Академічна 20.
1938 а) 3–5

Власний виріб. Ціни фабричні.
КОВДРИ – МАТЕРАЦІ
Пруж. Вклади – Отомани
ГОТОВІ ПРОСТИРАЛА ПІД КОВДРИ І НА ПОСТЕЛЮ
ПІШВИ – ПОЛОТНА – ШИФОНИ
РУЧНИКИ - СКАТЕРТІ - ХУСТИНКИ
Коци - Дивани - Фіранки
Хідники - Церати і т. і.
НАЙДЕШЕВШЕ ПРОДАЄ
фабрика Постелі
ПЕТРУШЕВСКІ
МЛЕКО
ЛЬВІВ Коральницька ч. 6.
Для інститутів, шпиталів, монастирів etc. офертові знижки.
1932 5–10

Щоби мати чисту совість
а ще чистійше взуття і в заті з гарним полиском фотографічну підошву треба уживати „Елеґант" найкращу пасту до взуття французьку масу зо складу О. ЛЕВИЦЬКОЇ і С-ки у Львові Кордецького 51.
1999 2–2

Присилайте передплату!

МЕШКАНЦІ ЛЬВОВА і з провінції нехай користають з небув. дешевої
ЗАГАЛЬНОЇ ПРОДАЖІ
ВЗУТТЯ лише першої якости у знаній зі солідности фірмі
С. ФЕДЕР, ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7.
Панчохи і скарпитки за безцін. — Оглядайте виставу і подивляйте низькі ціни.
Позір на фірму: С. ФЕДЕР і число дому: Сикстуська 7.
1984 3–3

ЗАГУБЛЕНІ військову книжочку і промислову карту на фотографічну робітню на армарку в Яворові ц. м. на імя Степан Клюс з Черниляви пов. Яворів, отсим уневажнюю. 2000 1-1

Великий оборот, малий зиск може дешево
набувати отже можна найдешевше
Конфекцію діточу
Шовки, вельвети, маркізети
Матеріяли на сукні і костюми
Біля ж ноче
діточе і столове.
Панчохи жіночі і діточі. — Великий вибір фіранок і ковдрів.
Макс Ґольдберґ, Львів, Галицька 9. Ринок
2021 1–4

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.